

Tæt på landbruget

Ny skole-forstander glad for at være i nær kontakt med landbruget igen

»Det er rart at være tæt på igen, tæt på jorden, landbruget og de unge mennesker. Jeg kom fra en stilling, hvor jeg beskæftigede mig med landbruget fra en mere akademisk vinkel, og da jeg fik muligheden for at vælge, skyndte jeg mig at se »ja tak« til landbrugsskolen.

Tekst:

Lene Tingleff

Foto:

Jan Høst-Aaris

»Det er rart at være tæt på igen, tæt på jorden, landbruget og de unge mennesker. Jeg kom fra en stilling, hvor jeg beskæftigede mig med landbruget fra en mere akademisk vinkel, og da jeg fik muligheden for at vælge, skyndte jeg mig at se »ja tak« til landbrugsskolen.

Verner Lund-Jensen, forstander på Bygholm Landbrugsskole siden september, er glad for at være tilbage på skolen igen, hvor han tidligere har været lærer. Som chefkonsulent ved Landboforeningernes Landskontor for Driftsøkonomi beskæftigede han sig nok med landbrug, men på et lidt mere teoretisk plan.

- Ikke fordi det ikke var spændende at være på landskontoret, slet ikke. Men jeg føler alligevel, at jeg har en langt tættere forbindelse til selve landbruget i det job, jeg har her på skolen. Nu har det f.eks. en helt anden betydning, når grisene falder, fordi skolen hver ugen leverer et vist antal slagtesvin til slagteriet.

- Som skoleforstander har jeg en stor frihed til at beskæftige mig med alle mulige emner, både inden for landbrugs politik, samfundsøkonomi, rådgivning og forskellige kulturelle emner. Der er en meget stor frihed til at blande sig i diskussionen på en lang række emner, og det synes jeg, er utroligt spændende.

Livet på skolen

Verner Lund-Jensen har undervist på Bygholm gennem 15 år, og har desuden været forstander på Kalø Landbrugsskole.

- Det var primært skolelivet, jeg gik efter, da jeg sagde ja til forstanderjobbet på Bygholm Landbrugsskole. Jeg har altid været glad for at have med unge mennesker at gøre, den friske tone og samværet med de unge tiltaler mig meget.

- Det faglige på skolen er naturligvis det vigtigste, men der er også mulighed for at skabe et kulturelt indslag på skolen.

- Det er utroligt vigtigt, at man som landmand også er engageret i noget kulturelt. Det kan være idræt, foreningsliv, musik eller meget andet. Det vigtigste er, at man er med i noget, at man er aktiv og at man udvider sin bevidsthed til at komme i vækst.

- Her på skolen drejer det sig om at skabe et miljø, der kan danne grobund for kulturelle aktiviteter. Vi satses på stor aktivitet på fritidsområdet, og på mange oplevelser med folk udefra, siger Verner Lund-Jensen, der ser det som noget helt naturligt, at han som forstander bor på skolen og har en tilværelse, hvor arbejde og fritid i meget høj grad er integreret.

Moderne skole

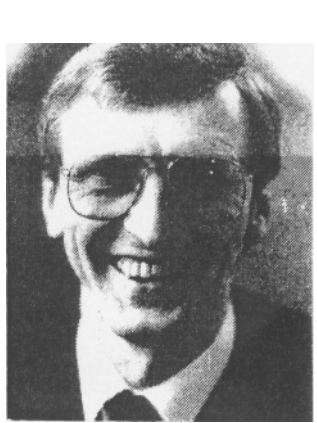
En anden ting, der var en

medvirkende årsag til, at Verner Lund-Jensen sagde ja til jobbet som forstander var, at Bygholm Landbrugsskole i dag er kendt som en veludbygget skole med en god økonomi.

- Skolen har netop været gennem en total renovering af samtlige værelser, og faciliteterne er meget moderne. Der er f.eks. netop købt nyt edb-udstyr, hvilket er det mest moderne edb-udstyr, der findes på nogen landbrugsskole. Desuden har vi meget moderne og veludbygget landbrug med både kvæg- og svinestalde efter de nyeste principper.

- Men vi må ikke glemme, at skolen er det vigtigste. Vi er en skole med et landbrug til, og ikke omvendt.

Under ny lov

Forstander Verner Lund-Jensen.

Verner Lund-Jensen fortæller, at uddannelsen netop nu får nyt lovgrundlag. Fra 1. januar 1992 flyttes alle danske landbrugsskoler fra Kulturministeriet under loven for de frie skoler til Undervisningsministeriet under erhvervs-skoleloven.

- Det betyder, at eleverne får lige vilkår med unge i andre erhverv. Grunduddannelsen minder om teknisk skole og håndværksuddannelserne, hvor ^{mann}, bliver faglært. På samme måde får man nu en uddannelse som faglært landmand.

Landmandsuddannelsen modul 1 er den egentlige grunduddannelse, mens modul 2 er den fagligt-tekniske uddannelse. Efter modul 2 er man faglært landmand. Uddannelsens modul 3 og 4 er videregående uddannelser.

- Modul 3, som er den gamle driftslederuddannelse, ligner mere handelsskolen, og her beskæftiger vi os meget med økonomi. Her drejer det sig om, hvordan man driver sin gård på bedste vis. Efter modul 3 får man »det grønne bevis«.

Modul 4 er den såkaldte udvidede drifts] ederu ddannelse på merkonom-niveau.

- Det er vores »direktør-uddannelse«. Her vender vi os mod verdenssamfundet, og beskæftiger os med emner som EF, GATT og andre internationale forhold, som gør at eleverne får et udsyn. Der undervises desuden i fag som organisation, ledelse og samarbejde.

Det er første år, Bygholm Landbrugsskole kører samtlige otte fag i modul 4. Blandt eleverne er både unge, der tager uddannelsen som en overbygning samt etablerede landmænd, der tager uddannelsen som enkelt fags-kursus.

Større tryghed og arbejde til alle

Efter at det gennem nogle år har knebet meget med elevantallet på skolerne, er søgningen steget markant i de sidste par år.

- Fra 1988 til 1991 er antal-

let af unge, der er gået i gang med at uddanne sig til landmand, steget fra 1150 til 1700.

- Det skyldes først og fremmest den nye uddannelse, som nu minder mere om andre faglige uddannelser. Eleverne starter med et skoleophold, der er godkendte praktikpladser og vejledende løn. Større tryghed hele vejen igennem, hvilket forældrene naturligvis godt kan lide. Før var det mere op til den enkelte, både l.. ad pladsel , arbejdsvilkår og løn angik.

Verner Lund-Jensen påpeger, at skolen garanterer praktikplads til alle.

- Tager man en landmandsuddannelse, er man man næsten sikker på ikke at blive arbejdsløs. Der er masser af jobs at få, enten ved landbruget eller ved andre erhverv.

- At der er rift om landmændene hænger bl.a. sammen med den måde, de er vant til at arbejde på. De arbejder under ansvar og ikke under kontrol. Det betyder, at de ikke skal sættes i arbejde hele tiden. De skal selv kunne se, hvad der skal laves, og det er utroligt værdifuldt i alle jobs.

Efter at uddannelsen om, er eleverne på skole flere gange end tidligere.

- Nogle gange er her helt fyldt op og andre gange er her ikke så mange elever. Det giver problemer med kapacitets-udnyttelsen, og derfor tager vi andre aktiviteter såsom kortere kurser, møder og for-

Det går op og ned

Selv om mange landmænd øjeblikket er bekymrede over udsigten til faldende priser, prøver Verner Lund-Jensen at få sine elever til at forstå, at det inden for landbruget går op og ned - som det altid har gjort.

- Det nytter ikke, at man ser på et tilfældigt dyk i en svinecyklus. Man må arbejde på længere sigt og se tingene i et større perspektiv. Det gør naturligvis ondt, når vi skal gennem en tilpasnings til verdensmarkedsprisen, og det vil betyde, at de enkelte ejendomme falder i værdi. Men vore elever har ikke købt gård endnu, og de ting, der sker lige nu, må jo tilpasses købsituationen.

- På trods af at vi skal gennem en produktions-sænkning, må vi huske på, at fødevareproduktion er kommet for at blive. Ser man det hele i et lidt større perspektiv, er der ikke grund til så stor pessimisme.

- Omvendt må vi ikke lukke øjnene for, at det for nogle landmænd er dyb alvor, og at nogen ikke kommer igennem den omstilling, der er igang. Alene dygtigheden afgør, om man skal forlade erhvervet.

Se muligheder

Verner Lund-Jensens råd til de unge landmænd, der brænder for at blive selvstændige, er, at de skal sørge for at lave et budget, der hænger sammen.

- Næsten alle har økonomiske problemer af større eller mindre omfang. Det gælder om at kunne se, hvilke muligheder, der er. Kan man det og brænder man for sagen, er man allerede et godt stykke på vej.

- Det er også sjovere at være offensiv end defensiv. Pengeinstitutterne skal have et modspil, og landmanden skal være godt rustet til at kunne forhandle med sin bankforbindelse.

- To ting er afgørende for ens økonomi, nemlig indtjening og forbrug. Den værst

tænkelig kombination er, hvis man bruger for meget og tjener for lidt.

- Derfor gælder det om at være problemløsende, siger Verner Lund-Jensen, der opfordrer fremtidens landmænd til at tænke utraditionelt og kreativt samtidig med, at de bruger deres vurderingsevne.

Agronom, taler og forstander

Verner Lund-Jensen er født den 23. januar 1940 i Nørre Bjert ved Kolding. Efter at have taget landmandsuddannelsen, blev han agronom i 1965, hvorefter han blev ansat som regnskabsassistent i en landboforening ved Varde.

Fra 1965 til 1969 var han lærer ved ungdomsskolen i Sommersted, og i 1969 blev han ansat som lærer på Bygholm Landbrugsskole med hovedfag i regnskab, driftsøkonomi og ejendomsoverdragelse.

I 1982 havde han et halvt års orlov til studier i management i Danmark, England og Sverige.

I 1985 blev han forstander på Kalø Landbrugsskole, og fungerede samtidig som administrator for både højskolen og landbrugsskolen.

I 1989 blev han chefkonsulent på Landboforeningernes Landskontor for Driftsøkonomi i Skejby.

Verner Lund-Jensen har skrevet flere lærebøger og har desuden skrevet bogen »Fokus på ledelse af landbrugsbedrifter«, som har ført til at han har holdt en lang række foredrag om emnet over hele landet.